

Wymagania edukacyjne z techniki kl. IV-VI

Oceniając osiągnięcia, zwracamy uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność, staranność i terminowość wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia ustalamy z wykorzystaniem ogólnych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.:

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.
- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne. Nie przestrzega przepisów BHP, jego działania zagrażają jemu samemu i bezpieczeństwu innych.

Celująca	Bardzo dobra	Dobra	Dostateczna	Dopuszczająca
<ul style="list-style-type: none"> • jest kreatywny, często dzieli się swoimi pomysłami, • inspiruje innych do aktywności, • proponuje nowe rozwiązania rozpatrywanych problemów (konstrukcji itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • czynnie uczestniczy w lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, • zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, • zawsze przed rozpoczęciem pracy planuje ją, • potrafi zaprojektować miejsce pracy, zawsze utrzymuje na nim porządek, • posługuje się narzędziami i urządzeniami w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, • napotykając trudności, podejmuje próby ich przezwyciężenia, tylko w ostateczności prosi o pomoc, • gdy dysponuje czasem, pomaga słabszym uczniom w pracy, • potrafi kierować pracą innych (w grupie), • zawsze przygotowany do lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • czynnie uczestniczy w lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, • zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, • potrafi wyjaśnić, dlaczego planowanie pracy ma duże znaczenie dla właściwego jej przebiegu, • potrafi zaprojektować miejsce pracy, nie zawsze utrzymuje na nim porządek, • posługuje się narzędziami i urządzeniami, w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, • napotykając trudności, prosi o pomoc, • potrafi współpracować z innymi, • zdarzają mu się pojedyncze przypadki, że jest nieprzygotowany do lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • jest bierny, nie zabiera głosu, • wykonuje polecenia nauczyciela, • potrafi wymienić, na czym polega planowanie pracy, ale na ogół jej nie planuje, • napotykając trudności, szybko się zniechęca Do dalszej pracy, trzeba go ponownie do niej motywować, • na miejscu pracy często jest bałagan, • narzędzi nie zawsze używa zgodnie z ich przeznaczeniem, • sporadycznie jest nieprzygotowany do zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • nie przeszkadza innym w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, • na polecenie nauczyciela wykonuje proste czynności związane z przedmiotem, • pracę rozpoczyna bez wcześniejszego jej przemyślenia, • często jest nieprzygotowany do lekcji

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ZAJĘĆ TECHNICZNYCH KL. IV-VI

LP	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Podejmowanie i planowanie działań (zadań)	bardzo dobra	jest inicjatorem działań, planuje samodzielnie, wprowadza nowe rozwiązania, wspiera swoich kolegów w działaniu
		dobra	podejmuje zadania, samodzielnie planuje prace
		dostateczna	wykonuje nieskomplikowane zadania, wymaga wsparcia nauczyciela, planuje i konsultuje z nauczycielem

		dopuszczająca	pracuje na polecenie nauczyciela, samodzielnie nie podejmuje żadnych działań, pracuje według narzuconego planu
2	Wykonanie podjętych zadań	bardzo dobra	wprowadza innowacyjne rozwiązania, jest kreatorem działań
		dobra	dobiera materiały, ustala samodzielnie tok postępowania i sposób realizacji
		dostateczna	dobiera materiały, ustala kolejność wykonania, realizuje, konsultuje z nauczycielem
		dopuszczająca	nie potrafi samodzielnie: dobrać materiałów oraz narzędzi, ustalać toku wykonania
3	Organizacja i bezpieczeństwo pracy	bardzo dobra	zwraca uwagę na ergonomię stanowiska pracy i bezpieczne metody pracy
		dobra	samodzielnie organizuje stanowisko pracy, zwraca uwagę na zachowanie zasad bhp
		dostateczna	organizuje stanowisko pod kierunkiem nauczyciela, stara się pracować bezpiecznie
		dopuszczająca	stanowisko pracy organizuje nauczyciel i czuwa nad bezpieczeństwem ucznia podczas pracy
4	Wyniki pracy	bardzo dobra	wzbogacona o własne rozwiązania racjonalizatorskie, estetyczna, wykonana wzorcowo
		dobra	praca zgodna z projektem, estetyczna, terminowo wykonana
		dostateczna	uchybień projektowe; praca wykonana poprawnie, terminowo
		dopuszczająca	praca niezgodna z projektem, mało estetyczna, wykonana nieterminowo

LP	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Przygotowanie dokumentacji technicznej wyrobu <ul style="list-style-type: none"> • samodzielność wykonania projektu, • zgodność z zasadami rysunku technicznego, • opracowanie planu wykonania, • wprowadzenie elementów usprawnień konstrukcyjnych 	bardzo dobra	projekt rozbudowany, ze szczegółowymi rysunkami elementów; plan pracy przemyślany ze wskazaniem czasowym wykonania operacji technologicznych; rozwiązania racjonalizatorskie
		dobra	projekt rozwinięty, zgodny z zasadami rysunku technicznego; samodzielnie opracowany plan wykonania; wprowadzone usprawnienia konstrukcyjne
		dostateczna	samodzielne wykonanie nieskomplikowanego projektu; zachowanie podstawy rysunku technicznego; uproszczony plan pracy; próby usprawnień konstrukcyjnych wymagające akceptacji nauczyciela
		dopuszczająca	projekt przygotowany przez nauczyciela i analizowany z uczniem; opracowanie planu pod kierunkiem uczącego; nieskomplikowana konstrukcja przedmiotu
2	Realizacja zadania technicznego <ul style="list-style-type: none"> • organizacja stanowiska pracy, • wykorzystanie czasu pracy, • oszczędność materiału, • dobór narzędzi i przyborów, • poprawność posługiwania się narzędziami i przyborami, • stopień 	bardzo dobra	samodzielnie organizuje własne stanowisko pracy i pomaga kolegom; samodzielnie dobiera narzędzia z zastosowaniem przyrządów; wprowadza nowe materiały i usprawnienia technologiczne; praca wzorcowa; pomaga przy pracy słabszym uczniom
		dobra	samodzielnie organizuje stanowisko pracy; właściwie dobiera narzędzia i przybory; oszczędza materiał; pracę wykonuje samodzielnie i w terminie
		dostateczna	stanowisko pracy uczeń organizuje pod kontrolą nauczyciela; sam dobiera narzędzia, przybory i prosi o akceptację nauczyciela; wymaga nadzoru podczas pracy i zwrócenia uwagi na właściwe zastosowanie narzędzi i przyborów; uczeń zwraca uwagę na oszczędne gospodarowanie materiałem
		dopuszczająca	stanowisko organizuje nauczyciel; ustala także czas wykonania pracy; dobiera właściwe narzędzia i przybory; przeprowadza

	samodzielności podczas pracy		instruktaż użycia narzędzi i przyborów, nadzoruje wykonanie pracy przez ucznia; znikoma oszczędność materiału przez ucznia
3	Stopień opanowania przez ucznia operacji technologicznych • przenoszenie wymiarów na materiał, • cięcie materiału, • obróbka materiału, • łączenie elementów, • czynności wykończeniowe	bardzo dobra	samodzielnie nanosi wymiary na materiał, nawet gdy przedmiot ma skomplikowaną budowę; dobiera właściwe metody cięcia i obróbki materiału; stosuje nowe technologie połączeń; pracuje wzorowo
		dobra	samodzielnie przenosi wymiary na materiał; tnie i łączy elementy zgodnie z dobraną do materiałów obróbką; wykańcza starannie; dodaje elementy zdobnicze
		dostateczna	ma trudności z przeniesieniem wymiarów na materiał; wymaga pomocy nauczyciela; tnie materiał pod kontrolą nauczyciela; łączy elementy, używając prostych połączeń; pracuje estetycznie
		dopuszczająca	odwzorowuje od szablonu przygotowanego przez nauczyciela; tnie po linii prostej; stosuje nieskomplikowane sposoby połączeń; pracuje mało estetycznie
4	Ocena gotowego wyrobu • zgodność z rysunkiem technicznym, • wykonanie zgodnie z harmonogramem, • użyteczność wyrobu	bardzo dobra	zgodny z rozwiniętą dokumentacją; skrócony czas pracy; dodatkowo wygoszparowany czas na pomoc kolegom; wysokie walory użyteczności
		dobra	zgodny z rysunkiem; wykonany planowo; użyteczny
		dostateczna	drobne niezgodności z rysunkiem; niewielkie opóźnienia czasowe w wykonaniu; przedmiot nadaje się do użytku
		dopuszczająca	niezgodny z rysunkiem; opóźnienia w terminowym wykonaniu; błędy konstrukcyjne obniżają przydatność wyrobu

Materiał nauczania	na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Wpływ umeblowania i wystroju mieszkania na samopoczucie człowieka. Projektowanie umeblowania mieszkania	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, jak powinno być oświetlone miejsce do pracy; • w bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru	Uczeń potrafi : • wyjaśnić pojęcia: ciąg komunikacyjny, rzut poziomy mieszkania, ściana nośna, ściana działowa, trzon kominowy, • odczytać rzut poziomy mieszkania, • w prawidłowy, bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, jaki wpływ na samopoczucie człowieka mają: kształt i ustawienie mebli, zastosowane kolory, oświetlenie itp., • zaprojektować umeblowanie mieszkania zgodnie z zasadami ergonomii, • prawidłowo ciąć, zaginać i sklejać karton	Uczeń potrafi : • zaplanować kolorystykę wyposażenia mieszkania zgodnie z potrzebami mieszkańców; • racjonalnie rozplanować rozmieszczenie pomieszczeń dla poszczególnych członków rodziny
Zasady racjonalnego urządzenia kuchni. Zasady prawidłowego przechowywania produktów pożywczych	Uczeń potrafi wyjaśnić: • dlaczego kuchenka i chłodziarka nie mogą stać obok siebie; • dlaczego kuchenka gazowa nie	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, co to jest ciąg roboczy i zaprojektować go z pomocą nauczyciela, • prawidłowo rozmieścić produkty żywnościowe w chłodziarce	Uczeń potrafi : • samodzielnie zaprojektować ciąg roboczy, • wskazać odpowiednie miejsce na ustawienia chłodziarki	Uczeń potrafi : • zaprojektować rozmieszczenie sprzętu w kuchni z uwzględnieniem ergonomii i zasad bhp

	może stać pod oknem; • jak przygotować produkty do przechowywania w chłodziarce			
Savoir-vivre przy stole	Uczeń potrafi : • kulturalnie zachować się przy stole	Uczeń potrafi : • prawidłowo ułożyć podstawowe elementy nakrycia stołu	Uczeń potrafi : • prawidłowo nakryć do stołu	Uczeń potrafi : • obsłużyć biesiadników zgodnie z zasadami dobrego wychowania
Wykonanie elementów wystroju stołu	Uczeń potrafi : • prawidłowo ułożyć serwetki w serwetniku	Uczeń potrafi : • wykonać elementy zdobnicze stołu według podanego wzoru	Uczeń potrafi : • ubrać stół zgodnie z istniejącymi w tym zakresie tradycjami	Uczeń potrafi : • zaprojektować wystrój stołu w zależności od okoliczności
Racjonalne korzystanie z instalacji wodno-kanalizacyjnej	Uczeń potrafi : • prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja wodociągowa, • prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja kanalizacyjna oszczędzania wody	Uczeń potrafi : • podjąć działania mające na celu oszczędzanie wody	Uczeń potrafi : • odczytać schemat instalacji wodno-kanalizacyjnej, • wyjaśnić znaczenie	Uczeń potrafi wyjaśnić: • jak dostarczano wodę do domów w czasach, gdy nie było wodociągów, • skutki marnotrawstwa wody, • co to jest rzut pionowy domu
Ekonomiczne korzystanie z systemów grzewczych	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, jak można zmniejszyć koszty ogrzewania mieszkania	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, jakie czynniki mają wpływ na koszty ogrzewania mieszkania	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, jak ciepło rozchodzi się w powietrzu, • narysować spiralę za pomocą cyrkla, • ciąć papier po okręgu, • przeprowadzać proste doświadczenia	Uczeń potrafi : • wyciągać prawidłowe wnioski z przeprowadzonych doświadczeń
Wyjaśnienie istoty prądu elektrycznego. Bezpieczne korzystanie z energii elektrycznej. Koszty związane z korzystaniem z energii elektrycznej	Uczeń potrafi wyjaśnić: • co to jest bezpiecznik i tablica rozdzielcza, • jak postąpić, gdy w domu zgaśnie światło, • wyjaśnić, jak należy postąpić w przypadku porażenia prądem	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, co to jest obwód elektryczny i odbiornik elektryczny, • wyjaśnić, co to jest pion energetyczny, puszkę rozgałęźną, • zlokalizować w domu przewody elektryczne, • odczytać schemat instalacji elektrycznej, • narysować i zmontować obwód szeregowy	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, co to jest prąd elektryczny, • wyjaśnić, co to jest natężenie i napięcie prądu, • narysować i zmontować obwód równoległy, • wyjaśnić, jaka jest różnica między obwodem szeregowym i równoległym	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, co to jest moc urządzeń elektrycznych, • wyjaśnić, od czego zależy ilość zużytej energii elektrycznej, • wyjaśnić, w jaki sposób można oszczędzać energię elektryczną, • zdiagnozować, dlaczego w obwodzie nie płynie prąd

Bezpieczne korzystanie z urządzeń gazowych	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać miejsca, które może sam obsługiwać, • wyjaśnić, jak należy postąpić, gdy w pomieszczeniu czuć zapach gazu 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zagrożenia istnieją przy nieprzestrzeganiu zasad bhp, • wyjaśnić, dlaczego przewody gazowe są malowane na żółto 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytać schemat instalacji gazowej, • wyjaśnić, jakie działania należy podjąć w celu oszczędności gazu 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie skutki niesie za sobą marnotrawstwo gazu; • dlaczego główne zawory gazowe są umieszczane na zewnątrz budynków
Realizacja projektu	<p>Uczeń wykonuje z pomocą kolegów powierzone mu zadania</p>	<p>Uczeń samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania</p>	<p>Uczeń potrafi wspólnie z innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmować decyzję dotyczącą formy opracowania projektu, • opracować plan pracy i jej podział między członków grupy 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć decyzję dotyczącą wyboru tematu, • dopilnować prawidłowego przebiegu pracy, • w sposób uporządkowany, interesujący przeprowadzić prezentację

Materiał nauczania	na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
<p>Klasyfikacja urządzeń technicznych. Budowa urządzeń technicznych. Schematy blokowe</p>	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, według jakich kryteriów można przeprowadzać klasyfikację urządzeń technicznych, • sklasyfikować urządzenia techniczne według wykonywanej pracy 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzić klasyfikację urządzeń technicznych według wykonywanej pracy i ich konstrukcji 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czym różnią się urządzenia mechaniczne od elektromechanicznych, • do czego służą i jak działają przekładnie 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyróżnić w urządzeniach zespół napędowy, przekładnie i zespół roboczy, • narysować schemat blokowy wybranego urządzenia technicznego
<p>Regulacje stosowane w urządzeniach technicznych</p>	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na dowolnym przykładzie (np. pralki), jakie zmiany w ostatnich latach nastąpiły w budowie urządzeń 	<p>Uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zmiany w technice mają związek ze zmniejszeniem uciążliwości pracy 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie zmiany w technice mają związek z niezawodnością działania urządzeń, • jak działają proste regulatory poziomu cieczy 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak zmiany wprowadzane w urządzeniach technicznych wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania i niezawodność działania urządzeń, • jak działają regulatory temperatury

Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych	Uczeń potrafi : • wymienić dokumenty, w których należy szukać potrzebnych informacji, dotyczących obsługi urządzeń, • wymienić działania zabronione w czasie korzystania z urządzeń technicznych	Uczeń potrafi : • wyszukiwać w instrukcji potrzebne informacje na temat obsługi urządzenia	Uczeń potrafi : • korzystać z informacji na temat obsługi i konserwacji urządzenia zawartych w instrukcji i karcie gwarancyjnej urządzenia	Uczeń potrafi : • wymienić informacje, które powinny się znajdować w instrukcji obsługi, • wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych
Urządzenia grzewcze	Uczeń potrafi • wymienić urządzenia grzewcze stosowane w domu	Uczeń potrafi • wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń grzewczych	Uczeń potrafi • wyjaśnić, co może być elementem grzejnym w urządzeniach	Uczeń potrafi • wyjaśnić, co może być elementem grzejnym w urządzeniach
Nowoczesne urządzenia w domu. Urządzenia do obróbki termicznej produktów spożywczych. Urządzenia pomagające w utrzymaniu czystości	Uczeń potrafi wyjaśnić: • jakie środki ostrożności należy zachować, posługując się poszczególnymi urządzeniami, • jakie niebezpieczeństwa wiążą się z korzystaniem z kuchenki mikrofalowej	Uczeń potrafi : • dobrać naczynia, które mogą być używane w kuchence mikrofalowej, • wybrać odpowiedni program, • przygotować potrawę do obróbki termicznej w kuchence mikrofalowej	Uczeń potrafi : • wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników kuchenki mikrofalowej, • opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń, • wyjaśnić zasadę działania systemu centralnego odkurzania	Uczeń potrafi : • opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń do obróbki termicznej produktów spożywczych, • wyjaśnić, jak działa kuchenka mikrofalowa, • wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników zmywarki, • uzasadnić przewagę nowoczesnych urządzeń do usuwania kurzu nad tradycyjnym odkurzaczem

Materiał nauczania	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Zasady poruszania się po drogach: – bezpieczna droga do szkoły, – przechodzenie przez jezdnie, – przejazdy kolejowe i tramwajowe, – z odblaskami	Uczeń: – zna zasady ruchu prawostronnego, szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – wymienia rodzaje dróg i rozpoznaje ich elementy,	Uczeń: – uzasadnia potrzebę ustanowienia zasad w ruchu drogowym, – stosuje w życiu codziennym zasadę ruchu prawostronnego,	Uczeń: – wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę ograniczonego zaufania w ruchu drogowym, – klasyfikuje niebezpieczne zachowania pieszych,

<p>na drogach</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie potrzebę stosowania środków ostrożności podczas prowadzenia psów na drodze, – wie, jakie znaki drogowe są szczególnie ważne dla pieszych, – identyfikuje sygnały dawane przez policjanta kierującego ruchem, – rozumie hierarchię ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, – zna rodzaje przejść przez jezdnie i ich oznakowania, – zna zasady przechodzenia przez jezdnie w miejscach wyznaczonych i nieoznakowanych, – zna znaki i sygnały drogowe związane z bezpieczeństwem na przejazdach tramwajowych i kolejowych, – zna zasady przechodzenia przez skrzyżowania, przejazdy tramwajowe i kolejowe, – rozpoznaje pojazdy uprzywilejowane w ruchu drogowym, – wie, co to znaczy być widzianym, – zna zasady poruszania się po drogach przy złej widoczności, – zna elementy odblaskowe i umie je stosować, – rozpoznaje znaki drogowe występujące w pobliżu przystanków komunikacji publicznej, – odczytuje informacje z rozkładów jazdy na przystankach, – zna zasady bezpiecznego oczekiwania na przystanku, – wie o zagrożeniach mienia w środkach 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje miejsca i okoliczności, w których mają zastosowanie zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – charakteryzuje drogę w mieście i na wsi, – rozumie kod graficzny znaków drogowych (kolor i kształt), – przewiduje skutki nieprzestrzegania hierarchii ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, – klasyfikuje przejścia przez jezdnię w odniesieniu do bezpieczeństwa pieszych, – rozpoznaje różne rodzaje skrzyżowań i ich oznakowania, – poprawnie interpretuje i stosuje się do znaków i sygnałów na przejazdach tramwajowych i kolejowych, – wyodrębnia elementy odróżniające pojazdy uprzywilejowane w ruchu od innych pojazdów, – stosuje zasady bezpiecznego zachowania na drodze przy złej widoczności, – wyjaśnia, gdzie, kiedy, jak i dlaczego należy nosić elementy odblaskowe, – posługuje się mapą komunikacyjną i planem miasta, – umie zabezpieczyć własne mienie przed kradzieżą w czasie podróży, – stosuje na co dzień zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w miejscach publicznych, – przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wsiadania lub wysiadania z samochodu, 	<ul style="list-style-type: none"> – mogące być przyczyną wypadków drogowych, – planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze, – przewiduje zagrożenia i wybiera bezpieczne przejścia przez jezdnie, – wskazuje i omawia przykłady stosowania zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania przy przechodzeniu przez jezdnie, – wyjaśnia konieczność ustępowania pierwszeństwa przejazdu pojazdom uprzywilejowanym w ruchu drogowym, – planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze w trudnych warunkach atmosferycznych i przy złej widoczności, – planuje bezpieczną i najkrótszą trasę do wyznaczonego celu podróży, – stosuje środki ostrożności w kontaktach z obcymi w miejscach publicznych, – w czasie podróży środkami komunikacji publicznej i indywidualnej klasyfikuje zachowania pieszych i kierowców w odniesieniu do zagrożenia bezpieczeństwa
-------------------	---	--	---

	<p>komunikacji publicznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania oraz bezpiecznego oddalania się z przystanku, – wie, jakie prawa i obowiązki ma pasażer komunikacji publicznej oraz uczeń korzystający z autobusu szkolnego, – zna obowiązki pasażera samochodu osobowego, – zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania z samochodu, – wymienia zachowania pasażera, które przeszkadzają kierującemu samochodem 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie stosowania w pojazdach pasów bezpieczeństwa oraz fotelików ochronnych, – stosuje zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w samochodzie 	
<p>Podróżowanie, turystyka, wypoczynek: Zasady korzystania z komunikacji zbiorowej i indywidualnej</p> <ul style="list-style-type: none"> – w środkach lokomocji i na przystankach, – na szlakach górskich, nad wodą i na wodzie, – sposoby wzywania pomocy, numery telefonów ratowniczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna przeznaczenie rozkładów jazdy, – identyfikuje znaki turystyczne, – czyta drogowaskazy, – zna zasady bezpiecznego zachowania na szlakach turystycznych, – zna zasady bezpiecznego zachowania nad wodą i na wodzie, – wie, w jaki sposób są oznaczone trasy narciarskie, – zna telefony alarmowe i sposoby wzywania pomocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czyta rozkłady jazdy, rozumie oznaczenia i informacje podawane na szlakach turystycznych, – czyta mapy i przewodniki turystyczne, – stosuje zasady bezpieczeństwa związane z turystyką, – wyjaśnia skróty GOPR i WOPR, – planuje podstawowe wyposażenie apteczki turysty, – umie przedstawić algorytm postępowania w razie nieszczęśliwego wypadku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proponuje, jak zachęcać do dbania o przystanki komunikacji zbiorowej oraz środki transportu publicznego, – planuje bezpieczną trasę wycieczkową, dostosowaną do możliwości wszystkich jej uczestników, – wyjaśnia, na czym polega praca służb ratowniczych, – analizuje zachowania narciarzy mogące zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych miłośników tego sportu, – udziela pomocy w razie nieszczęśliwego wypadku
<p>Karta rowerowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oznakowanie dróg rowerowych i poruszanie się po nich, – przejazdy dla rowerzystów, – sztuka jazdy na rowerze, – przygotowanie roweru do jazdy, – rowerzysta uczestnikiem ruchu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna ogólne zasady użytkowania roweru, – rozpoznaje elementy obowiązkowego wyposażenia roweru, – wykonuje proste czynności związane z obsługą roweru, – zna warunki uzyskania karty rowerowej, – poprawnie wykonuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna informacje zawarte w instrukcji obsługi roweru i umie z nich korzystać, – rozumie działanie przekładni łańcuchowej, – rozumie konieczność doskonalenia techniki jazdy rowerem, – jeździ rowerem w kasku ochronnym, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przewiduje zagrożenia wynikające z jazdy niesprawnym rowerem, – planuje dodatkowe wyposażenie roweru i rowerzysty, zwiększające jego bezpieczeństwo na drodze, – potrafi zaprojektować sposób doskonalenia

<p>drogowego, – manewry na drodze, – pierwszeństwo przejazdu, – przygotowanie do uzyskania karty rowerowej</p>	<p>zadania praktyczne z techniki jazdy rowerem, – zna znaczenie używania kasku rowerowego, odpowiedniego ubrania i elementów odblaskowych, – wymienia miejsca na drogach publicznych, wydzielone do jazdy rowerem, – identyfikuje znaki i sygnały drogowe dla rowerzystów, – zna zasady poruszania się po drogach rowerowych, – wyjaśnia, na czym polegają poszczególne manewry, – odczytuje znaki drogowe związane z wykonywaniem manewrów, – zna sygnały i znaki drogowe ważne dla pieszych i rowerzystów, – zna znaki pionowe i poziome związane z udzielaniem pierwszeństwa przejazdu, – wie, kto ma pierwszeństwo na prostym odcinku drogi, – zna rodzaje skrzyżowań i obowiązujące na nich zasady pierwszeństwa przejazdu, – rozpoznaje sygnały i znaki drogowe na przejazdach kolejowych i tramwajowych, – zna przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez rowerzystów</p>	<p>– charakteryzuje drogi rowerowe, zgodnie z ich oznakowaniami, – stosuje wymaganą ostrożność na przejazdach dla rowerzystów, – prezentuje właściwy sposób wykonania poszczególnych manewrów, – rozróżnia rodzaje, kształty i barwy znaków drogowych, – przyporządkowuje treść znaku do danej sytuacji drogowej, – rozpatruje zasady pierwszeństwa przejazdu zgodnie z hierarchią postępowania w ruchu drogowym, – przewiduje zagrożenia wynikające z niestosowania się do znaków drogowych, – analizuje okoliczności i sytuacje mogące zagrazać bezpieczeństwu rowerzystów oraz innych uczestników ruchu drogowego</p>	<p>jazdy rowerem i zachęca do tego innych, – formułuje problem wspólnego korzystania z dróg rowerowych przez pieszych i rowerzystów, – przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wykonywania manewrów, – selekcjonuje zachowania pieszych i rowerzystów zagrażające ich bezpieczeństwu w pobliżu przejazdów kolejowych i tramwajowych</p>
<p>Pierwsza pomoc: – czynności możliwe do wykonania na miejscu wypadku, – telefony alarmowe oraz prawidłowe wzywanie pomocy, – udzielanie pierwszej pomocy</p>	<p>Uczeń: – zna zasady postępowania w razie uczestnictwa w wypadku lub jego zauważenia, – wie, co to są czynności natychmiastowe, – wie, jak się zachować wobec osoby przytomnej</p>	<p>Uczeń: – analizuje przyczyny wypadków i sposoby zapobiegania im, – potrafi ocenić sytuację na miejscu wypadku i swoje możliwości udzielenia pomocy, – umie zabezpieczyć miejsce wypadku,</p>	<p>Uczeń: – poprawnie interpretuje znaczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu drogowego, – podejmuje działania związane z niesieniem</p>

	<p>lub nieprzytomnej, – wie, dlaczego stosuje się rękawiczki ochronne podczas udzielania pierwszej pomocy, – zna numery telefonów alarmowych, – umie wezwać pomoc i udzielić wyczerpujących informacji o zdarzeniu, – zna podstawowe wyposażenie apteczki pierwszej pomocy, – zna sposoby ochrony młodszych dzieci przed nieszczęśliwymi wypadkami</p>	<p>– umie udzielić pierwszej pomocy w drobnych urazach, – umie wskazać zagrożenia bezpieczeństwa młodszych dzieci</p>	<p>pomocy poszkodowanym, – projektuje rozwiązania poprawy bezpieczeństwa młodszych dzieci w domu i na podwórku</p>
--	--	---	--